

справедливою, сприяє вихованню у студентів самодисципліни. 3. Найкращі результати навчання можна отримати при поєднанні кредитно-модульної системи з традиційною системою викладання отоларингології.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

**І.А. Плеш¹, Л.Д. Борейко¹, Г.І. Кшановська¹,
С.Б. Семененко², Т.А. Дроник¹**

¹Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

²Кафедра фізіології ім. Я.Д. Кіришенблата

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Інтеграція України до європейської системи освіти зумовила необхідність впровадження кредитно-трансферної системи навчання та оцінювання знань студентів, в основу якої покладено індивідуально-диференційовану форму навчання, спрямовану на організацію самоосвіти студентів. У результаті самостійної роботи студентів відбувається процес придбання, структуризації та закріплення знань. Адже сучасний фахівець повинен володіти новітніми інформаційними технологіями, мати комунікативні вміння, вміти трансформувати отримані знання в інноваційні технології та мати навички самостійного отримання знань і підвищення кваліфікації.

Відповідно до Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», самостійна робота студента є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Ефективними методами і прийомами організації самостійної роботи студентів є: забезпечення студентів наочними, навчальними аудіо-, відео- і комп'ютерними засобами навчання, розвиненою інформаційною базою; оптимізація методів навчання, впровадження в навчальний процес інтерактивних технологій навчання для підвищення продуктивності праці викладача; розробка і впровадження електронних посібників у навчальний процес; активне використання інформаційних технологій, що дозволяють студентові у зручний для нього час освоювати навчальний матеріал; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; підбір рекомендованої навчальної, довідкової, методичної та наукової літератури, підготовка навчальних та методичних матеріалів, індивідуальних творчих завдань для організації самостійної роботи студентів; застосування системи комунікативних завдань для розвитку всіх комунікативних умінь; проведення самоконтролю з боку студента: аналіз виконуваної діяльності та її самооцінка; облік індивідуальних і групових особливостей студентів, компетентне керівництво самостійною роботою студентів; чіткі критерії контролю та оцінки роботи студента (у тому числі самоконтролю та

самооцінки), широке впровадження комп'ютеризованого тестування, підрахунок і аналіз балів за рейтинговою системою оцінювання.

Освітня практика засвідчує перспективність навчання в інтерактивному, дистанційному форматі через Інтернет, оскільки, в першу чергу, розраховане на вдосконалення студентами уміння і здатності працювати самостійно, вести власне дослідження, а також дозволяє користуватися матеріалом у зручний для них час і спосіб, самостійно контролювати власний рівень якості знань та успішності та сприяє розвитку почуття відкриття, творчого відчуття, переміщення студента в реальність майбутньої професії. Суттєву роль в організації самостійної роботи студентів відіграють інформаційні засоби навчання, зокрема, електронні навчальні курси в середовищі «MOODLE».

Доведено, що чим вищий рівень активності та самостійності в процесі самостійної підготовки, тим менше студент потребує контролю зовні, тим швидше зможе виконувати свої обов'язки на професійному рівні. Міцними є ті знання, які студент опанував самостійно, користуючись здобутими знаннями та власним досвідом. А тому самостійна робота є ефективною, практичною та продуктивною формою навчання у формуванні особистості студента.

Отже, самостійна робота студентів є обов'язковою складовою навчального процесу, сприяє формуванню самостійності, ініціативності, дисциплінованості, точності, почуття відповідальності, необхідних у навчанні й майбутній фаховій діяльності та вимагає якісного навчально-методичного забезпечення.

МОРАЛЬНО-ДУХОВНЕ ВИХОВАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

В.П. Польовий, А.С. Паляниця

Кафедра загальної хірургії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Виховання майбутніх медичних працівників має свої особливості. Медичний працівник - це не лише спеціальність, але і покликання, що вимагає особливих якостей особи. Формування необхідної духовно-моральної культури лежить в основі виховної діяльності підготовки фахівців в освітніх закладах медичного профілю. У сучасній медицині посилюється значення морально-етичного чинника. Це пов'язано з тим, що медичні технології ставлять фахівця перед необхідністю робити моральний вибір при вирішенні професійних завдань, які торкаються безпосередньо людини або здоров'я хворого. Тому перед викладачами стоїть важливе завдання виховання не лише компетентного фахівця, але і духовно розвиненої особи із стійкими моральними поглядами і переконаннями.

У педагогічній енциклопедії моральне виховання визначається як цілеспрямоване формування моральної свідомості, розвиток моральних почуттів, відпрацювання навичок і звичок моральної поведінки. З визначення